

Rondonia - "ziemia obiecana"

Dnia 14 września br. Prezydent Figueredo był gościem Terytorium Rondonia, by osobiście wręczyć tytuł własności ziemskiej dla 1.661 kolonistów reprezentujących około 5 tys. rodzin. Tytuł własności objął prawie 200 tysięcy ha., a na każdą rodzinę przypadło kilkadziesiąt hektarów ziemi. W ciągu najbliższych 5 lat INCRA ma rozdać 600 tys. tytułów własności (tj. 100 tys. na rok) bezrolnym kolonom rekrutującym się z Rio Grande do Sul, Parany, Santa Catarina, São Paulo, Minas itp.

Najurodzajniejsza gleba w Rondonii zlokalizowana jest w Ouro Preto, które ma się stać wkrótce Municipium. Podstawą produktów rolnych

jest bawelna oraz uprawa kawy. Produkty rolne wywozi Rondonia głównie do Manaus gwarantując wyżywienie dla mieszkańców stolicy stanu Amazonas. Podkreślił trzeba, że większość osiadłych kolonistów posiada dobrą znajomość uprawy rolnej, dzięki czemu zbiorzy są obfite. Sukces kolonizacji Rondonii przypisać należy bardzo uprawnej glebie, doświadczeniu rolników przybyłych ze stanów południowych, do brzoziom takich produktów jak bawelna, kawa, kakao, pleprz, kauczuk i guarana, nie mówiąc już o ryżu, fitonole i jarzynach stanowiących oddzielną wyżywienie kolonistów.

PAULO YOKOTA, prezes INCRA - zapewnił, że w przyszłości do 1980 roku 100 tys. rodzin osiadłych w Rondonii otrzyma dokumenty legalizujące ich posiadłość ziemską.

Budowa drogi asfaltowej między Culabá i Porto Velho przyczyniła się wielce do jeszcze większego ożywienia kolonizacji Rondonii i do łatwiejszego wywozu produktów rolnych. Przewidziana jest budowa wielu bocznych dróg dających łatwy dostęp do osiedli kolonistów, jak również wielkich składowi do przechowania plodów rolnych.

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAJOR JORNAL POLONES DA AMÉR. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 30 października (outubro) — 1979 — Nr 3.471 - (43/79)

Kongres a reforma partii

Zgodnie z wyjaśnieniami ministra Sprawiedliwości — Petronio Portela, po wygaśnięciu partii ARENY i MDB nowotworzące się partie polityczne będą miały termin 8 miesięcy, by mogły się zorganizować. W tym okresie dopuszczone będzie formowanie bloków parlamentarnych, które istnieć będą równoległe do powstających nowych partii. Bez tych bloków Kongres przestaby funkcjonować.

W terminie 8 miesięcy nowe partie muszą się zarejestrować w Najwyższym Trybunale Wyborczym. Przy powstaniu nowej partii wymaga się, by miała za sobą przynajmniej 6 senatorów i 42 deputowanych federalnych. Głównymi kandydatami na członków partii zabrakło liczących 42 deputowanych, pomimo tego braku będzie mogła wystawić swych kandydatów podczas wyborów w 1982 roku. To samo może uczynić partia istniejąca poza Kongresem.

Senator PAULO BROSSARD (MDB) wyraził obawę, że z okazji 8-miesięcznego okresu tworzenia się nowych partii istnieje niebezpieczeństwo zaprzestania działalności Kongresu.

niemniej 3 proc. w każdym stanie Kraju. Tak więc jakas partia choćby nawet zarejestrowana, a która nie zdołałaby wygrać procentu wyborców, nie może być reprezentowana w Kongresie. Jedynym wyjściem dla niej będzie zaczekać aż do następnych wyborów (1983 r.).

Ten sam los spotkał bloki parlamentarne, które przestały istnieć w 1982 r., a które nie zdołały wcielić się do istniejących już partii. Ze swej strony liderzy partii MDB czynili wysiłki, by nie dopuścić w Kongresie do wygaśnięcia partii ARENY i MDB, zwłaszcza tej drugiej. Było by to możliwe, gdyby MDB stanęła jak jeden mąż w obronie swej partii i zdołała przeclagnąć na swą stronę ponad 21 Arenistów.

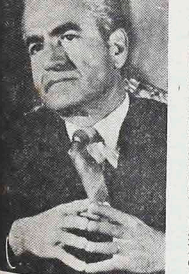
Senator Paulo Brossard (emdebista) twierdzi, że jeśli wygasną obecne partie, Kongres przestanie funkcjonować. Natomiast inny emdebista, Freitas Nobre wyraził przekonanie, że reforma partii narzucona Kongresowi przez władze wykonawcze ma na celu wyeliminować opozycję, przedłużając mandaty prezydentowi i lawnikom oraz zagwarantować rządowi zwycięstwo w wyborach mających się odbyć w 1982 roku.

Junta Wojskowa w El Salvador

Ostatni udany zamach stanu przeprowadzony w El Salvador przez wojsko obalili rządzący prezydenta Carlosa Humberto Romero. Junta Wojskowa złożona z pułkownika Guillermo i Najano ocalała naradziła realizację powszechnych wyborów, amnestię dla więźniów politycznych, zaprzestanie aktów przemocy wobec przeciwników politycznych, gwarancje

dużo firm zagranicznych zaczęło wycofywać z tego kraju swe kapitały a kilka przedsiębiorstw cudzoziemskich zamknęło swe podwoje. Należy pamiętać, że w ciągu bieżącego roku rząd gen. Romero przeprowadził akcję represyjną w której zginęło około 500 osób, zaś 100 osób padło z ręki terrorystów z lewicy. Dołączył do partii komunistycznej gen. Romeo Lućas Garcia w Gwardiasie, prowadząc bezwzględna walkę z ruchem dyktatorskim, przez co mógł wywołać rewolucję w El Salvador.

dużo firm zagranicznych zaczęło wycofywać z tego kraju swe kapitały a kilka przedsiębiorstw cudzoziemskich zamknęło swe podwoje. Należy pamiętać, że w ciągu bieżącego roku rząd gen. Romero przeprowadził akcję represyjną w której zginęło około 500 osób, zaś 100 osób padło z ręki terrorystów z lewicy. Dołączył do partii komunistycznej gen. Romeo Lućas Garcia w Gwardiasie, prowadząc bezwzględna walkę z ruchem dyktatorskim, przez co mógł wywołać rewolucję w El Salvador.

REZA PAHLAWI, były szach Iranu, podał się ciężkiej operacji w szpitalu nowojorskim Centrum Medyczne Cornell. Utrzymuje się pogłoska, że Pahlawi cierpi na chorobę rakową. Razem z rodziną szukał on azylu politycznego w Meksyku.

Junta Wojskowa powołała do życia pułkownika Ernesto Claromont, który będąc kandydatem na prezydenta i rywalem gen. Romero w 1977 roku, otrzymał masowe poparcie w głosowaniu ze strony Chrześcijańskiej Demokracji, Socjaldemokratów a nawet Komunistów. Claromont ma się stać pośrednikiem między nowym rządem a partiami politycznymi. Obecny zamach stanu poprzedzony został krwawymi zaciągami, jak np. strajkiem kierowców autobusów podczas którego wojsko strzelało do ludności oraz napadem terrorystów na pałac prezydenta. Te dwa zaciągi skończyły się znaczną liczbą ofiar w ludziach. W 15 dniach odwołany został obchód święta narodowego (15 września).

W wyniku tego niepokojącego stanu w El Salvador

- ♦ **BRASILIA** — Nuncjusz Apostolski D. Carmine Rocco otrzymał wizytę ministrowi MSZ Saraiva Guerreiro i podczas której zapowiedział oficjalnie wizytę Papieża w Brazylji w lipcu przyszłego roku. Ojciec św. spędzi 11 dni, uczestnicząc w Narodowym Kongresie Eucharystycznym w Fortaleze oraz dokona konsekracji Bazyliki N. S. Aparecida. Odwiedzi także kilka miast.
- ♦ **SAN SALVADOR** — Grupa terrorystów lewicowych zabiła słońca dwa ministeria w El Salvador biorąc jako zakładników 2 ministrów oraz szereg funkcjonariuszy. Tymczasem Junta Wojskowa zapowiedziała realizację wyborów w ciągu 1 roku.
- ♦ **BRASILIA** — Rząd federalny wydał zarządzenie, by Bank Brazylijski otworzył 6.600 małych filii w całym Kraju, by ułatwić udzielanie kredytów dla drobnych rolników i zachęcić ich do zwiększenia uprawy rolnej.
- ♦ **BRASILIA** — W szóstym roku kolacji politycznych licytacja z możliwością odwołania przez Brazylię umowy nuklearnej z Niemcami Zachodnimi, ograniczając ją do dwóch stacji atomowych. Powodem tego są trudności z przekazaniem przez RFN swych technologii ze wzbogaconym uranem.

♦ **BRASILIA** — Wszyscy Emdebisci oraz znaczna liczba Arenistów nie chcą przyjąć klauzuli zawartej w projekcie o reformie partii, przez co wywołano "sublegende" w wyborach na prefektów, oraz zbyt wysokie wymagania na powstanie nowych partii.
- ♦ **LA PAZ** — João Clemente Baena Soares, przemawiając na sesji Organizacji Państw Amerykańskich (OEA) o sejskiej współpracy państw tego kontynentu, najintensywniej zobowiązał się do zasiedzenia lekarskiego. Lekarstwo takim róg zawieszanie w wykonywaniu praktyki lekarskiej.
- ♦ **PRAGA** — Sześciu dysydentów czeskich zasadzonych zostało na kary więzienia od 3 do 5 lat za subwersję i bliskie kontakty z wywiadem zagranicznym. Wśród skazanych były dwie kobiety, z których jedna zmarła z powodu choroby.
- ♦ **S. PAULO** — Państwowa Rada Medyczna przeprowadza dochodzenia na temat lekarzy, którzy pobierali opłaty za zawiadzenia lekarskie. Lekarstwo takim róg zawieszanie w wykonywaniu praktyki lekarskiej.
- ♦ **PRAGA** — Obywatele Czechosłowacji nie mogą już podróżować przez Jugosławie. W mieście sklerpnu br. uciekło przez ten kraj 612 obywateli czechosłowackich.
- ♦ **WASZYNGTON** — Senator Edward Kennedy ogłosił swą kandydaturę na prezydenta USA w przeddzień rocznicy śmierci Cartera do rozwiązania problemów ekonomicznych kraju.

Stosunki: USA - Izrael

W ostatnich czasach pogorszyły się znacznie stosunki między Stanami Zjednoczonymi a Izraelem. W grę weszły interesy narodowe z obu stron odnośnie przyszłości Palestyńczyków i umiarkowanego Jerolimowi. Otwieranie nowych kolonii żydowskich na ziemiach okupowanych są powodem szczególnej irytacji ze strony USA.

Zakładanie tych kolonii jest jakby wyzwaniem Izraela dla administracji prezydenta Cartera, który uważa je za nielegalne i sprzeciwiające się Kartakulacji Egiptu i Izrael. Tymczasem zbliżają się w USA wybory na prezydenta i na nowych członków Kongresu. W związku z tym zachodzi pytanie, jak się ustosunkują do Izraela nowi prezydent i nowy Kongres.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

Nowy rodzaj sportu pojawił się w ostatnich kilku latach: Asad-dilla II, szachomistrz w którym pigot ma do dyspozycji wielkie skrzydła pod którymi umocowany jest ośdzioł (na zdjęciu), by znajdując się w postawie leżącej - mógł sterować aparatem wykorzystującą dogodny wiatr. Idealny start dla Asa-della znajduje się w Rio de Janeiro na wysokiej skale nazwanej Pedra Bonita. Pionierami tego sportu okazali się Francuzi, znajdujący wkrótce nadawców w kilku krajach. W Brazylii miały już miejsce czterokrotne mistrzostwa tego rodzaju.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

John Connally, ewentualny kandydat na prezydenta z Teksasu, domaga się od Izraela, by wycofał się z zachodniego brzozi rzeki Jordanu, z Gazy i z Golanu, godząc się na to, by oddałaby terytorium usadowiły się w Swnaju i na Oceanie Indyjskim. Ta obecność Amerykanów stanowiąłby gwarancje dla bezpieczeństwa państwa Izraela i państw arabskich do zachodu po cenę bardziej umiarkowanej.

Protest Rosji

Ostatnie oświadczenie prezydenta Cartera, że państwa należące do NATO otrzymają pociski rakietowe typu Pershing II by neutralizować wyższe Faktu Warszawskiego w ludziach, czołgach, samolotach itp. wywołało ostry protest ze strony Związku Sowieckiego. Agencja sowiewcka Tass komentuje to oświadczenie Cartera jako zwiększenie niebezpieczeństwa dla wspólnoty komunistycznej.

Ostatnie oświadczenie prezydenta Cartera, że państwa należące do NATO otrzymają pociski rakietowe typu Pershing II by neutralizować wyższe Faktu Warszawskiego w ludziach, czołgach, samolotach itp. wywołało ostry protest ze strony Związku Sowieckiego. Agencja sowiewcka Tass komentuje to oświadczenie Cartera jako zwiększenie niebezpieczeństwa dla wspólnoty komunistycznej.

Ostatnie oświadczenie prezydenta Cartera, że państwa należące do NATO otrzymają pociski rakietowe typu Pershing II by neutralizować wyższe Faktu Warszawskiego w ludziach, czołgach, samolotach itp. wywołało ostry protest ze strony Związku Sowieckiego. Agencja sowiewcka Tass komentuje to oświadczenie Cartera jako zwiększenie niebezpieczeństwa dla wspólnoty komunistycznej.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

♦ **BRASILIA** — Wszyscy Emdebisci oraz znaczna liczba Arenistów nie chcą przyjąć klauzuli zawartej w projekcie o reformie partii, przez co wywołano "sublegende" w wyborach na prefektów, oraz zbyt wysokie wymagania na powstanie nowych partii.
- ♦ **LA PAZ** — João Clemente Baena Soares, przemawiając na sesji Organizacji Państw Amerykańskich (OEA) o sejskiej współpracy państw tego kontynentu, najintensywniej zobowiązał się do zasiedzenia lekarskiego. Lekarstwo takim róg zawieszanie w wykonywaniu praktyki lekarskiej.
- ♦ **PRAGA** — Obywatele Czechosłowacji nie mogą już podróżować przez Jugosławie. W mieście sklerpnu br. uciekło przez ten kraj 612 obywateli czechosłowackich.
- ♦ **WASZYNGTON** — Senator Edward Kennedy ogłosił swą kandydaturę na prezydenta USA w przeddzień rocznicy śmierci Cartera do rozwiązania problemów ekonomicznych kraju.

♦ **BRASILIA** — Nuncjusz Apostolski D. Carmine Rocco otrzymał wizytę ministrowi MSZ Saraiva Guerreiro i podczas której zapowiedział oficjalnie wizytę Papieża w Brazylji w lipcu przyszłego roku. Ojciec św. spędzi 11 dni, uczestnicząc w Narodowym Kongresie Eucharystycznym w Fortaleze oraz dokona konsekracji Bazyliki N. S. Aparecida. Odwiedzi także kilka miast.
- ♦ **SAN SALVADOR** — Grupa terrorystów lewicowych zabiła słońca dwa ministeria w El Salvador biorąc jako zakładników 2 ministrów oraz szereg funkcjonariuszy. Tymczasem Junta Wojskowa zapowiedziała realizację wyborów w ciągu 1 roku.
- ♦ **BRASILIA** — Rząd federalny wydał zarządzenie, by Bank Brazylijski otworzył 6.600 małych filii w całym Kraju, by ułatwić udzielanie kredytów dla drobnych rolników i zachęcić ich do zwiększenia uprawy rolnej.
- ♦ **BRASILIA** — W szóstym roku kolacji politycznych licytacja z możliwością odwołania przez Brazylię umowy nuklearnej z Niemcami Zachodnimi, ograniczając ją do dwóch stacji atomowych. Powodem tego są trudności z przekazaniem przez RFN swych technologii ze wzbogaconym uranem.

♦ **BRASILIA** — Wszyscy Emdebisci oraz znaczna liczba Arenistów nie chcą przyjąć klauzuli zawartej w projekcie o reformie partii, przez co wywołano "sublegende" w wyborach na prefektów, oraz zbyt wysokie wymagania na powstanie nowych partii.
- ♦ **LA PAZ** — João Clemente Baena Soares, przemawiając na sesji Organizacji Państw Amerykańskich (OEA) o sejskiej współpracy państw tego kontynentu, najintensywniej zobowiązał się do zasiedzenia lekarskiego. Lekarstwo takim róg zawieszanie w wykonywaniu praktyki lekarskiej.
- ♦ **PRAGA** — Obywatele Czechosłowacji nie mogą już podróżować przez Jugosławie. W mieście sklerpnu br. uciekło przez ten kraj 612 obywateli czechosłowackich.
- ♦ **WASZYNGTON** — Senator Edward Kennedy ogłosił swą kandydaturę na prezydenta USA w przeddzień rocznicy śmierci Cartera do rozwiązania problemów ekonomicznych kraju.

NADZWYCZAJNY KONSYSTORZ

Na listopad br. wyznaczony jest Nadzwyczajny Konsystorz zwołany przez Jana Pawła II, który zgromadzi kardynał...

Na styczniach zaś 1980 roku będzie zwołany Synod Biskupów holenderskich, również do charakteru nadzwyczajnego...

W Polsce tymczasem, dnia 16 października, z okazji I rocznicy objęcia władzy papieskiej przez Jana Pawła II...

PIELGRZYMKA DO OBRAZU MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ W MANNHEIM

W pierwszą niedzielę września br. obchodzona w Mannheim 24 z kolei pielgrzymka do Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Kościele Polskim...

Przybyli na nią nasza Rodacy nie tylko z całej rozległej parafii mannhelmskiej, która według dokumentu erejny...

Przebieknęła ceremonie pielgrzymkowe rozpoczęły się, zgodnie z tradycją, po południu, o godzinie 15-tej Mszą św. w kościele Poljskim...

KOŚCIÓŁ W POLSCE W CYFRACH

Kościół w Polsce posiada 78 biskupów, w tym 2 kardynałów, 100 żeńskich zakonów i zgromadzeń zakonnych...

W Kraju działalność duszpasterską prowadzi 19.683 księży, w tym 15.476 diecezjalnych (78,6 proc.) i 4.207 zakonnych (21,5 proc.)...

42 zakony i zgromadzenia zakonne mieszczą w Polsce 114.207 księży, 1.477 zakonników, 1.399 zakonnic, 633 nowicjuszy (531 kleryków i 102 braci)...

Do najliczniejszych pod względem kapłanów należą: salezianie — 883; franciszkanie — 722; franciszkanie...

ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

ZGROMADZENIE SŁOWA BOŻEGO (WERBISTOW)

Z opublikowanych ostatnio przez Kierownictwo Generalnego Zgromadzenia Słowa Bożego statystyk wynika, że w minionym roku (1978) liczba kapłanów w tym Zgromadzeniu...

W tej liczbie jest 38 biskupów, 3 189 kapłanów, 4 stałe diakonów, 659 kleryków-studentów teologii oraz 1 049 braci zakonnych...

Zgromadzenie Służebniczek Ducha Świętego (Werbistek) liczy obecnie 4 007 siostr w ślubach i 109 nowicjuszek.

Do Zgromadzenia Służebniczek Ducha Świętego od Włocławskiej Adoracji (Werbistek) należy 288 siostr-profesek oraz 18 nowicjuszek.

ODPOWIEDZIALNE STANOWISKO

WARSZAWA — Ks. prof. dr hab. Janusz St. Pasieher, Hieronim Katedry Historii Sztuki Akademii Teologii Katolickiej i sekretarz Komisji Episkopatu do spraw Sztuki Kościelnej...

Organizacja ta, której siedziba znajduje się w Paryżu jest Międzynarodową Radą Zabytków i Miejsce Zabytkowych, jej zadaniem jest rozwijanie i propagowanie na terenie międzynarodowym ochrony, konserwacji, użytkowania i renowacji zabytków...

Godność członka indywidualnego stwierdza m. in. Statut uchwalony przez VI Zgromadzenie Generalne ICOMOS, które obradowało w r. 1973 w Moskwie...

Ks. prof. dr J. Pasieher jest autorem m. in. znanego przedkierka "Ochrona zabytków sztuki kościelnej", wydanego przez Akademię Teologii Katolickiej w Warszawie w r. 1968...

Wagi do złota — Nasiona bractwa — Nowce przemyśle — Kork — Reperacje — Maszyny do cięcia włókna — Aparaty do korkowania — Litry i flaszki — Perforatory wybrana — Maszyny do cięcia twardy — reczne i elektryczne — Maszyny trykotowe Mitsubichi — Artykuły osobno-bójce — B.M.C. — D.D.T. — Nawozy — Kleje — czas suszenia pół minuty — Tabaki zagraniczne do żażywania — Złoto dla dentystów — Zapalniczki — od Crs 30,00 — Piłki — od Crs 30,00 — Saletra — Sprzeczki z Polski — Piłki — od Crs 1.000 — Pompki szwajcarskie — Nożyki zagraniczne — od Crs 1.800,00 — Pompy wodne — reczne i elektryczne — Mirex dla mrówek — Palhas do papierosów — Culus — Bombas p. chimarrão — Artykuły do rzemiełwa — Karty do gry z plastyku.

A LIBERTY

FLORECKI

Rua Saldanha Maranhão, 148

Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

CREDIÁRIO

Use o seu crédito, comprando na loja de PAULO MÜLLER, FILHOS & CIA. LTDA., os seguintes artigos: televisores, geladeiras, poltronas, sofás, camas, fogões a gas i a lenha, artigos para copa e cozinha, alumínios PANZER, prataria, cristais da CECOSLOVAQUIA, ALEMÁNIA e AGORA também cristais da POLÓNIA, artigos marmur, agora porcelanas, faqueiros e uca inoxidável, e um material elektromotorski e uca imensidade de artigos para prezentas, com preços especiais, principalmente elek porcelanas i...

CRISTAIS IMPORTADOS

NAO DEIXE PARA OS ULTIMOS DIAS. USE O SEU CREDITO EM TEMPO!

Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

Rua Dr. Murici, 835 e 843 — Fones: 222-8307 e 222-3511 80.000 CURITIBA — PARANA

31 NIEDZIELA ROKU

(Ewangelia według św. Marka 12, 28-34)

A oto jedne z uczonych w Piśmie, słysząc, jak Go wypytawali i jak On trafnie im odpowiadał, zapytał Go, jakie przykazanie jest pierwsze ze wszystkich. A Jezus odpowiedział: Pierwsze przykazanie posród wszystkich innych jest to: Słuchaj, Izraelu, Pan, Bóg nasz, jest jedynym Panem. Będziesz miłował Pana (twego), całym sercem twym, całą duszą twoją, całym twym umysłem i wszystkimi siłami twymi. A oto drugie: Będziesz miłował bliźniego twego jak siebie samego. Nie ma przykazania, które byłoby większe od tych. A uczony w Piśmie powiedział: Dobrze, Nauczycielu, słusznie powiedziałeś, że jest miłko Jeden (Bóg) i że nie ma innego prócz Niego. I że miłować Go całym sercem, całym umysłem, całą duszą i wszystkimi siłami, a bliźniego jak siebie samego — to jest więcej i wiele więcej niż wszystkie całopalenia i ofiary. Widząc tedy Jezus, że rozsądnie odpowiedział, rzekł do niego: Jesteś niedaleko od królestwa Bożego. I nikt już nie miał odwagi zadawać Mu pytanie.

"I pytali Go uczniowie jego". (Mt. 17.10)

Mówi się, że kto pyta nie bładzi. Stąd dobrze jest zapytać się drugih jeśli mamy jakie wątpliwości. "Nauczycielu dobry, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne". (Ez. 18.18)

Ale są pytania i pytania. "I posłali do niego niektórych faryzeuszów i herodianów, aby go chwycyli w mowie". (Mt. 17.13)

Pana Jezusa pytało wielu. "Przystąpił do niego saduceusze... i zapytali go" (Mt. 22.23)

I tak, jedni w dobrej wierze jak ów młodzieniec ewangeliczny, inni stawiali pytania, by chwycić go na słowie. "I śledząc go wysłali śpiewów, którzy udając sprawiedliwych, mieli go pochwycić w mowie" (Ez. 20.20)

Jeszcze inni stawiali pytania wymyślając. On chce się usprawiedliwić rzekł do Jezusa: "a któż jest bliźnim moim" (Ez. 10.29)

A już najgorzej stawił podstępne pytania. "Wtedy faryzeusze odszedzszy naradzali się, jakby go chwycić w mowie" (Mt. 22.15)

Boski Zbawiciel w swej dobroci odpowiadał na wszystkie pytania. "A odpowiadając niektórym z uczonych rzekł mu: Mistrzu dobrze powiedziałeś". (Ez. 20.39)

Jeno raz dał Chrystus pytającym naukę, bo nie na wszystkie pytania się odpowiada. "I odpowiedzieli, że nie wiedzą skąd by. A Jezus im rzekł: Amięż ja wam powiem, jaką mocą to czynię". (Ez. 20.7-9)

Elektróć będącymi nieć wpatliwosi nie wierze, lektróć nie wiemy jak postąpić w danej chwili, nie nasładowy apostołów: "Ball go się pytać". (Mk. 9.31), lektróć nie "Mów Panie, bo słucha sługa twó". (1 ks. Sam. 3.9), bo do kogo mamy się udawać w naszych potrzebach, jeśli nie do Boga.

Ks. W. S.

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade Artigos Escolares Material de Escritório.

MATRIZ: Rua São Francisco, 237

Telefone: 222-8632 (PaBx)

FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600

Telefone: 222-1249

CURITIBA — PARANA

EMPRESA LAPEANA LTDA.

TRANSPORTES COLETIVOS

AGÊNCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa AGÊNCIA - SEDE: Estação Rodod-ferroviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0684 ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574 ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Fone: 23-0201 Agência Estar

MÓWI SIĘ PO POLSKU

OFICINAS: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 222-8004

CURITIBA — PARANA

WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI

NOWI STUDENCI WYŻSZYCH UCZELNI

W ministerstwach, którym podlegają szkoły wyższe, dokonana została wstępna ocena egzaminów na I rok studiów dziennej w roku akademickim 1978-80. Łącznie w lipcu br. o indeksy ubiegło się 129,7 tys. kandydatów, z tej liczby 104 tys. w uczelniach podległych Min. Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Przyjęto na studia 53,7 tys. absolwentów szkół średnich, w tym bez egzaminu ponad 8 tys. olimpijczyków, typowanych przez szkoły prymusów oraz uczestników Ochotniczych Hufców Pracy. Zdało, lecz nie zostało przyjętych 10,8 tys. osób. Nie podolały one konkurencji w trakcie konkursowych egzaminów.

Największa grupa spośród zdających — przeszło 46,2 tys. — wchłona uniwersytety, wyższe szkoły pedagogiczne, akademie ekonomiczne, uczelnie techniczne i rolnicze.

URZĄDZENIA KUCHENNE Z POLSKI DLA OLIMPIJSKIEJ GASTRONOMII

ŁÓDŹ — Specjalizujące się w produkcji nowoczesnych urządzeń kuchennych Łódzkie Zakłady Metalowe są jednym z głównych dostawców tego sprzętu dla nowych hoteli, zarządów i obywateli sportowych, budowanych w związku ze zbliżającymi się igrzyskami olimpijskimi w Moskwie. Do końca br. załoga Łódzkich Zakładów Metalowych dostarczy do Rosji 700 sztuków 150-litrowych kotłów elek-

trycznych oraz 1 000 służących do przyrządzania ciepłych sosów i napojów tzw. kotłów przeciwnych. Realizacja tych dostaw przekroczyła już 50 procent.

Polskie urzędniki zdobyły sobie duże uznanie wśród organizatorów olimpijskiej gastronomii, o czym świadczy zawarcie nowego kontraktu na dostawy również w roku przyszłym.

PSZCZELARSKI SKANSEN

Placówka unikalna i niezmiernie ciekawa znajduje się w Swarzędzu, w województwie poznańskim. W skansenie pszczelarskim zgromadzono bowiem jedyne w swoim rodzaju eksponaty. Są to ule od najdawniejszych czasów i najbardziej prymitywnych, wykonanych w kłodach drzew leśnych, pionionych z wikliny do najnowszych, tzw. ramowych. Niemala jest kolekcja eksponatów, które leżą sobie po kilka wieków. Oryginał i urzekające są kształty uli wykonanych w postaci dzwonek, a także osób. Można więc podziwiać ul — niedźwiedzia, ul — łowiczkę, czy ul — szlachetka. Siedzibą pszczoł był także ratusz poznański, naturalnie w miniaturze.

WMUROWANIE KAMIENIA WIEGIELNEGO POD INSTYTUT IM J. KORCZAKA

Członkowie nowo powołanego Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka spotkali się 14 września w Złoboczek Szkole Giminnej w Łomiankach k. Warszawy. W tej miejscowości powstaje mały instytut nau-

kowy i opiekuńczo-wychowawczy, noszący i imię "Starego Doktora".

O ustępnęj koncepcji programowej tej placówki poinformował prof. Aleksander Lejewski. Bedzie ona ośrodkiem naukowym inicjującym prace badawcze oraz przytępnęj działalności wychowawczej słuzące dzieciom. Pozwoli ona pogłębić wiedzę o najmłodszych dzieckach, uwzględniając potrzeby społecznych prawa do życia w pokój, szczęścia, do wszechstronnego rozwoju. Placówka ta będzie miała charakter międzynarodowy.

KAZIMIERZOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Ostatnio władze terenowe Lubelszczyzny podjęły uchwałę o utworzeniu Kazimierzowskiego Parku Krajobrazowego. W jego skład wchodzić przede wszystkim okolice Puław k. Kazimierza Wielkiego i zachodni skraj Puszczy Kampy. Ogólny obszar parku planowany jest na 1 000 ha. W granicach parku planowane jest utworzenie 30 tysięcy hektarów przyrody. W granicach parku planowane jest utworzenie 30 tysięcy hektarów przyrody. W granicach parku planowane jest utworzenie 30 tysięcy hektarów przyrody.

"DAR MŁODZIEŻY" WPLYNIE Z GDANSKIEJ STOCZNII

GDYNIA — Rezultatem osiągniętego porozumienia między Spółeczną Rozbudową Budowy "Daru Młodzięzy" a Związkiem Przemysłu Okręgowego dotychczas budowy nowej fletyzy było podpisanie umowy na budowę "Centromotrem" i nowocześniejszą i większą Szkołą Morską w Gdyni na budowę żaglowca "Dar Młodzięzy" przez stoczniownę gdanską.

Ustalono, że pierwsza obróbka blach stalowych w czerwcu 1980 roku, stępką pod fletę, zostanie położona w końcu 1980 roku. W tym czasie statki do eksploatacji oddadzą się w I kwartale 1982 roku. Założenie i budowa prasa krajowa — jest jednostką instalacji, która będzie wymagał od przemysłu dostawienia tylko wyjątkowo zamawianego sprzętu technicznego, ale i pletzmy w artystycznym wystroju wnętrza żaglowca.

50 TYS. PACJENTÓW W PRZECIWO NI SPECJALISTYCZNE CZD

Działająca niespełna dwa lata przy ul. Chodnia specjalistyczna Ponińska-Spółdzielca Centrum Zdrowia Dziecka przyjęła już ponad 50 tysięcy dzieci z całego kraju, w tym do pomocy 70 dzieciom z innych placówek. Kierownikami są tu pacjenci — ale nie tylko klienci i szpitali, które na miejscu nie mają, ponują także nowoczesną aparaturę chirurgiczną i aparaty ortopedyczne, w tym specjalistami niektórych dziedzin medycyny.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOŚTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

(123)

Nie ubolewajcie tedy nad mną, że chodzę po świecie nieobarczony towarzyszem samicy. Jeżeli bym komunikowi wierzył, to wierzyłbym przede wszystkim Weiningerowi, jak to dobrze wiecie, nie za dużo uprzejmych rzeczy powiedział o kobietach.

— To ten pan był niegrzeczny — rezolutnie zaopiniowała Donka.

— Zgadłaś, obulbienio.

Tak to oni się przekomarzali czas dłuższy, gdy od strony młyna rozległy się jakieś okrzyki. Musiało nie stać coś złego, gdyż okrzyki były pełne niepokoju. Wasył pierwszy dojrzał ich przyczynę. Od strony młyna pędził duży pies, pędził ścieżką nad stawami. Nie trudno było zrozumieć znaczenie krzyków. Pies był obcy, w okolicy nieznaną. Z pyska ściekała pieniąca się ślina, ogon miał podwinięty.

— Panie Jemioł niech pan ucieka — wrzasnął Wasył. — To wściekły pies.

— Niech pan ucieka — przeraźliwie zapiszczała Donka.

Ale łatwiej było doradzać ucieczkę, niż wskazywać jej kierunek. Wokół ciągnęła się otwarta przestrzeń, właśnie w tym kierunku, w którym biegi pies, Jemioł zerwał się na równe nogi.

— Gdybym chociaż miał jakiś kij!

— Trzymaj pan — zawołał Wasył i rzucił do brzegu wiosto, lecz odległość była zbyt wielka i nie dorzucił.

Pies biegł szybko. Nie pozostawało czasu do namysłu i Jemioł porwał się do biegu. W tym momencie pies, Jemioł, nie miał już czasu do namysłu i Jemioł porwał się do biegu. W tym momencie pies, Jemioł, nie miał już czasu do namysłu i Jemioł porwał się do biegu. W tym momencie pies, Jemioł, nie miał już czasu do namysłu i Jemioł porwał się do biegu.

Niech to wszyscy diabli — kłął Jemioł parszając i plując wodą. — Cóż to za porządek, żeby wściekłe psy grasowały po okolicy w pogodną, niedzielną pogodnie i zmuszał obywatela, żyjącego dołde fariemto do nurzania się w tej ohydnej cieczy. Uważaj Wasył, na Boga! Tam, tam, płyni. Nie robisz jej wiosem.

Rzeczywiście w pobliżu dzioła łodzi ukazała się butelka. Na szczęście była zakorkowana, a jej zawartość ocalała. Nie na długo wszakże, gdyż Jemioł natychmiast ją przełał do swego żołądka.

Nad staw przybiegli zdyszany Witalis z wielkim drągiem, lecz pościg za psem okazał się już spóźniony. Z opowiadania Witalisa dowiedzieli się o przebiegu zajścia. Mianowicie droga od gościnnica przyszedł pies. Wcale nie wyglądał na wściekłego. Krecił się jakiś czas po podwórzu i nagle rzucił się na Zonię, która na szczęścieniosła puste wiadro. Uderzyła nim bestię w łeb i tym się obroniła. Wówczas pies skoczył w bok ku Witalisowi, a gdy dwa miejscowe psy nadbiegły, dotkliwie oba pogryzi.

— Nie ma rady, trzeba będzie je zabić — zakończył swe opowiadanie parobek.

— To bardzo przykro — ze smutkiem powiedziała Donka.

Przybli do brzegu i poszli obejrzeć pokalezonego psa.

Tymczasem Wilczur z Łucją wyszli z cmentarza i jak zwykle okrężną drogą skierowali się ku domowi, a właściciele ku gościnnicy, na którym mieli się rozstać, gdyż Łucją zamierzała wstąpić do chorej dziewczynki w Radoliszkach.

Rozmowa o Kolskim i o Warszawie, a później o owej małej pacjentce popsuta szki Wilczurowi. Nie było jakoś sposobności zacząć mówić o swoich zamiarach małżeńskich. Co prawda profesor nie kwapił się do tego i w gruncie rzeczy był rad, że ponownie może ten temat odsunąć na przyszłość. (c. d. n.)

- POLONIA ZAGRANICZNA -

SZWAJCARIA:

TORONTO — LONDYN — RAPPERSWIL

Zebrał w dniach 8 - 9 września 1979 roku w rapperswilskim Muzeum kultury polskiej na Zachodzie obradował nad rozszerzeniem i pogłębieniem podstaw wzajemnej współpracy, zainicjowanej przed dwoma laty. W zebrań udział wzięli przedstawiciele Towarzystwa Historyczno-Literackiego i Biblioteki Polskiej w Paryżu (prof. Jerzy Mond i prof. 60-letni Handelsman), Muzeum Kościuszkowskiego w Solurze (dr Fred E. Herzig), Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie (Juliusz L. Englert), Biblioteki Polskiej w Londynie (dr Zdzisław Jagodziński), Jan J. Krasnodebski, Polskiego Muzeum Księżki Marianów w Pawley Court (ks. rektor Paweł Jasinski) oraz Muzeum Polskiego w Rapperswilu (Inz. Janusz Morkowski). Poza tym udział swój zgłosił nieobecny na zebrań przedstawiciel Muzeum w Montresor.

Wspólne cele, którymi kierować się mała w przyszłości instytucje kultury polskiej na Zachodzie, sprzyjające jak następuje: promieniowanie kulturalne na środowiska obce, w których instytucje te działają; służeńie społeczności polskiej i pochodzenia polskiego na Zachodzie w utrwalaniu i pogłębieniu polskich tradycji kulturalnych i wiedzy o Polsce w duchu chrześcijańskiego światopoglądu.

DZIAŁ POETYCKI

Anna Nagórska

PODLASIE

Ziemia przeszyta, ciche Podlasie,
Tobie dziś pokłon bije me serce
I kocha ciebie w zwycięstwie krasie
Tak, jak cie czuło w mek powiewaerze.
Na tych drożnych leśnych, podolnych,
Drsz lek kryształny i krwi rubiny,
I dziwny smutek zdumian polnych
Przenajbardziej polskiej krawy.
Gdy smutek mniara gra na wieknie,
Co wiecznie strzeże samotnej grabli.
Jakaś łajka bezbrzeżna płynie,
Lży stają w oczach polskiej dziewczynie.
I czysta dusza skarga się modli.
Lekkie mgły białe, co nad bagnami
Przedą głośno drogiem karkanom,
Zdają się słodko czuwać nad nami
I chwiać z tych cichych wiosek dymami
Niosąc lek dobry najgrawszym ranom.
Wody strumieni tak wolno cieką,
Mech eksamitny kryje grant gniazki,
Zycie się zdaje beśnią datką,
Pałeczka — jak ta lza pod powieką,
Lza, co spaść nie śmie na róż gałką.

Tampadores para litros — Balanças — Torneiras para vinho — Balanças para ouro — Cutelaria de importação — Cintas — Bombas de prata e ouro — Ouro para dentistas — Meia gillete — Cordas — Barbantes — Churrasqueiras — Furadeiras manuais e elétricas — Lúpulo importado — Limas importadas — Serrilhas Tico-Tico para madeira e metal — Máquinas para cabelo — manuais e elétricas — Churrasco — Sementes de bractatinga — Arame farpado — Cintos para formas — Afação — Artigos para barberos — Sementes de verduras importadas — Colas profissionais — secagem meio minuto — Máquinas para tricô — Mitsubichi — Cadeados — Fechaduras.

A LIBERTY

FLORECKI

Rua Saldanha Maranhão, 148

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

TEM DE TUDO PARA SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 222-7349
FILIAL 1: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 224-5374
FILIAL 2: R. João Negrão, 1748 223-4091

FRANÇA:

NA ŚWIECIE ZWYCIEŚTWA POLSKIEGO W PARYŻU

Liczna rzesza rodaków zebrała się w Paryżu, by na wolnej ziemi Francji oddać należny hołd kochanej Ojczyźnie, jak również i Jej bohaterom obrońcom.

Uroczystość jak zwykle rozpoczęła się Mszą św. w parafii św. Józefa polskiej, która z trudem mogła pomieścić liczną rzeszę przybyłych rodaków by w tym miejscu zanosić gorące modły do Matki Królowej Korony Polskiej w intencji Ojczyzny i Jej wiernych synów.

Mszę św. celebrowało osmioro księży. Okolicznościowe kazanie przepłałano było wspomnieniami naszych znanych i nieznanych bohaterów narodowych, którzy tak ofiarnie walczyli i ginęli byśmy my, mogli żyć wolno.

Ołtarz otaczał las sztandarów i chorągwi.

Po południu zapalono tradycyjnny znicz na Grobie Niezanego Zolnierza i złożono wspaniały wieńiec kwiatów o barwach Narodowych.

Bronisław Szczepa

W. BRYTANIA:

ZJAZD LOTNIKÓW — 9 WRZEŚNIA

Z nadchodzącym wrześniem nasi lotnicy przygotowali się, jak co roku do XIX Zjazdu Lotników Polskich w Londynie. Przybyli tu rzesze kolegów z różnych stron świata, aby się spotkać, odświeżyć wspomnienia. Te doroczne zjazdy organizowane przez Stowarzyszenie Lotników Polskich pospół z je-80 Kolami w Wielkiej Brytanii i Skrzydłami spoza Oceanu, cieszą się niezmiernym powodzeniem, a w ostatnich latach dodało im specjalnego akcentu zwanie iść okazy i myślą spojzenia każdorazowego w pewnym obrambym kierunku, i tak zjazd w 1976 roku odbył się pod hasłem "Polskie Dwiójzyny Lotnicze", w 1977 r. wspomniano "Przedwojenną Pułk Lotniczy", ostatnio tuż "Nazimienie Lotnicze" — obejmujące mechaników, konstruktorów, służby i przemysł lotniczy.

Te akcenty uwieczniły "Skrzydła", oficjalny organ SLP, które w numerach "zjazdowych" odzwierciedlały tematykę danego roku. W tym roku lotnicy dzielili się doświadczeniem spod znaku biało-czerwonej szachownicy, wspomniawszy "Polki w służbie lotniczej". A było ich wiele w szeregach PLSK, począwszy od pilotów dostarczających samoloty z fabryk lub remontu do jednostek bojowych, przechodząc do lotników zastępowych tych, które oddawały nieocenione usługi pracując na stacjach lotniczych za kierownicami transporterów, przy samolotach, w meteorologii, w zaopatrzeniu, kancelariach, "intelligence" etc. etc.

USA:

RFN:

80-LECIE CHÓRU CHOPINA

W tym roku mija 80 lat istnienia zespołu śpiewaczego im. Fryderyka Chopina w Buffalo, który złożył muzyk-organista z Polski — Bolesław Michalski. Zespół ma charakter amatorskiego chóru mieszanego a celem jego działalności jest rozpoznać i w Stanach Zjednoczonych bogatego dorobku polskiej muzyki i śpiewu. Długoletnim prezesem chóru jest znowy w Buffalo adwokat Tadeusz Mikoll, dzięki którego inicjatywie i energii popularny "Chór Chopina" był w Białym Domu i w Bostonie podczas obchodów 200-lecia Stanów Zjednoczonych.

OJCIEC ŚW. I GÓRNICZY

Organ niemieckiego przemysłu węglowego "Zuhkohle" (ok. 100.000 egz.) zamieścił po raz drugi w tym roku, notatkę o działalności organizacji "Polonia Semper Fidelis". Tym razem w połączeniu z relacją na temat fragmentów rozmowy, jaką miał szczęście prowadzić Inz. Szponder z Ojcem św. w czasie audyencji dla polaków. Ojciec Papież, dziękując za pozdrowienia od tut. górników, o co przekazujący był proszony, odważnie się do dajac: "Ciesze się datego szczerze i bardzo, wiem, ilu polskich górników pracuje w Niemczech" — cytując dosłownie czasopismo.

"Entre Amigos" — uma revista antiga com uma dinâmica nova

AGORA COM 48 PAGINAS - MENSAL - FORMATO MAIOR E CAPA COLORIDA

PARA RECEBER-LA BASTA ESCREVER PARA:

GRÁFICA VICENTINA LTDA.
ALAMEDA CABRAL, 846
CAIXA POSTAL, 988
80.000 CURITIBA — PARANA

ASSINATURA PARA 1979 — APENAS Cr\$ 120,00
(Remeter Cheque Bancário-pagável em Curitiba, Ordem de Pagamento, Vale Postal ou Valor Declarado à Gráfica Vicentina Ltda.)

ENTRE AMIGOS

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JOIAS

RELÓGIOS

ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

a PÉROLA

RUA XV — 430

TELEFONES: 223-4476 e 222-5116

CURITIBA

PARANA

Casa Vermelha

Artículos de Hierro, Naczynia Kuchenne, Druty, Sprzęty Aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do Przemysłu i Rolnicze. Materiały Elektryczne i Sanitarne, Śruby, Pily, Siatki Druciane, Oleje, Farby i Pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Nasiona ogrodowe.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZAŁOŻONA W ROKU 1916
IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENÉAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3366 — 223-4208

Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja do Ordem)

CG. C. 76490833/0001-72 — Inscr. 10108376/G

CURITIBA

PARANA

KĄCIK RODZINNY:

Jak pomagać dzieciom leworęcznym

Dobra, życzliwa atmosfera otaczająca dziecko leworęczne nie uchroni je automatycznie przed wieloma trudnościami, na jakie napotka w początkowym okresie nauki pisania i czytania. Konieczna jest tu konkretna pomoc.

— na której nodze skacze grając w klasy;
— którym okiem zagląda przez mały otwór (np. do skarbnki, do butelki);
— do którego ucha przykłada zwykle słuchawkę telefoniczną lub którym uchem sprawnie „tykanie” cichego zegarka.

Oczywiście dobrą okazją do ćwiczeń będzie wykonywanie różnych czynności, do jakich zmuszają dziecko codzienne obowiązki. Można też pomóc przez stosowanie ułatwień, takich, jak odpowiednie ustawienie ręki, rozcięcie palców w stawie nadgarstkowym lub krótki wypozynek.

- którą ręką dziecko pisze, rysuje;
— w której ręce trzyma łyżkę, widelec (bez noża);
— którą ręką rzuca piłkę, wyciąga korek z butelki;
— w której ręce niesie ciężką paczkę;
— którą nogą kopie piłkę.

Jeżeli stwierdzimy, że jest ono zdecydowanie leworęczne (wszystkie czynności wykonuje wyłącznie lewą ręką, lewą nogą, lewym uchem i lewym okiem oraz robi to dosyć szybko i sprawnie) nie należy nakłaniać je, a tym bardziej zmuszać do posługiwania się ręką prawą.

Wszystkie wspomniane i nagany i jeszcze bardziej zwiększają niechęć i pogarszają efekty. Lepsze rezultaty daje łagodnie zwrócenie uwagi, pomagając palców delikatne wykonanie kilku ruchów w stawie nadgarstkowym lub krótki wypozynek.

Natomiast te dzieci, które są leworęczne o niezbyt zdecydowanej lateralizacji i ogólnie dobrze rozwinięte ruchowo, leworęczne a równocześnie w sposób zżytyły zachęcać do prób pisania ręką prawą. Można również pozwolić dziecku na ćwiczenie obydwu rąk w pisaniu przez okres kilku miesięcy.

Można także stosować specjalne ćwiczenia, polegające na rysowaniu kredą na tablicy, pedzłem na papierze kredą na kartonie kolekcji różnych wielkości, figur geometrycznych (bez konieczności nazywania ich), znaków zbliżonych do lit. M, U, S, C, V, itp.

Drugim ważnym problemem — obok wyboru odpowiedniej ręki — jest jej systematyczne usprawnianie.

W rysowaniu to powinno się odbywać w różnych kierunkach, można temu nadawać charakter ozdobnych, kolorowych ornamentów (na miarę możliwości dziecka). Zajęcia powinny być organizowane w formie zabawki baw i nie mogą trwać jednakowo dłużej niż kilkanaście minut.

W przypadkach trudniejszych, bardziej skomplikowanych, a także wówczas, gdy obok nieprawidłowej lateralizacji występują inne zaburzenia, należy zwrócić się do poradni wychowawczo-zawodowej po fachową pomoc psychologa. („Narodowiec”)

NA ROK DZIECKA:

Różga w pedagogii biblijnej

Wysłaż z użycia różgi jako narzędzie skuteczne — we wielu wypadkach kształtowania charakteru człowieka. Oilec współczesnego naturalizmu Rousseau uważał, że nie należy naruszać praw natury. Wszystko co wypływa ze źródła tak czystego przyrody ma być bezgrzeszne. Zygmunta Freud odkrył kompleksy dziecięce i tłumaczył wszystko jednym jedynym instynktem popędu płciowego.

Biblia patrzy na całą sprawę poważnie. Nie ufa naturze ludzkiej. Człowiek wyposażony w przywileje nadprzyrodzone, upadł. Ukarał różgą sprawiło się, że człowiek ma nauczyć się trwałego doświadczenia. „Wielka jest niedogodność ludzi i usposobienie ich jest wciąż złe” (Rozd. 6.5). Nastąpił potop i po nim potopy grzechów. O wiele później Pan Bóg karał różnymi klęskami narod wędrowny, „syna pierwotnego” (Wjście 4,22), przez 40 lat wędrowki na pustyni.

Starożytność mało się interesowała życiem dziecka. Pismo św. referuje młodość il tylko kilku męży wybitnych. Ale życie dzieci na codzień można sobie wyobrazić patrząc na malców dziesiętnych z tym, co im znaliśmy. „Wielka jest niedogodność ludzi i usposobienie ich jest wciąż złe” (Rozd. 6.5). Nastąpił potop i po nim potopy grzechów. O wiele później Pan Bóg karał różnymi klęskami narod wędrowny, „syna pierwotnego” (Wjście 4,22), przez 40 lat wędrowki na pustyni.

O używaniu różgi w wychowaniu dzieci Księga Przysłów wspomina 5 razy. „Niewia Kocha, syna sprawiło się, że człowiek ma nauczyć się trwałego doświadczenia. „Wielka jest niedogodność ludzi i usposobienie ich jest wciąż złe” (Rozd. 6.5). Nastąpił potop i po nim potopy grzechów. O wiele później Pan Bóg karał różnymi klęskami narod wędrowny, „syna pierwotnego” (Wjście 4,22), przez 40 lat wędrowki na pustyni.

Co mówi w innym miejscu Księga Przysłów: „Cwicz syna, dopóki jest nadzieja, ale nie unos się aż do skrzyżowania go (19.19). Prawie zwinąć zostało to powtórzone u św. Pawła (Efez. 6.4 i Kol. 3.21).

Dzieci takiej dyscypliny naszych przodków staliśmy się uwzględniać na ból zwłaszcza dziatek. Ale pamiętajmy, że gdy ręką karze a serce sroży miłością, różga srożyłość przemienia się cudownie w różdkę nowego życia i nadziei jutra bardziej łaskawego.

NASZ KĄCIK

DZIAŁ ZESPOŁU IMIENIA MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, Drodzy Czytelnicy!

NA ROK DZIECKA

„Kto by jedno z tych matych, które we Mnie wierzą Przywiódł do grzechu, szczyt jego uwiązano kamień młynski i Lepiej by było zabić go, niż pozwolić mu żyć” (Mt 18,6)

Boże drogi! Gdyby w dziesiętnych czasach, Stosowana była ta słuszna kara, jakże mało osób tej kary by uniknęło! Zgorszenie wieksza się przez każde szersze Zgorszenie wieksza się przez każde szersze Zgorszenie wieksza się przez każde szersze

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Wielki kłopot z matym ale już całym niedokarmionym O lepszych warunkach finansowych. No i coraz większy kłopot z tym matym niedokarmionym i obdarłym dzieckiem ulicy.

Uśmiechnij się...

- No i co, co ci powiedział lekarz?
— Pozwolił mi pić jeden kieliszek dziennie.
— Stosujesz się do zaleceń?
— Naturalnie, ten oto kieliszek piję już za 30 września 1980 roku.
— Tatusiu, dlaczego oznieśli się z mamusią?
— Ojciec odkłada widelec, spogląda na żonę i powiada:
— Widzisz, nawet dziecko nie umie tego zrozumieć...
— Maly Karolek zwraca się do dziadków:
— Naprawdę dziadku, życie byłoby piękne, gdyby nie te moje nieporozumienia z twoim synem.

KUCHNIA POLSKA

KRUCHE CIASTO Z OWOCAMI

Półtorej szklanki maki, czwartą część ciwiarki masła, łyżka śmietany, surowe jajko, pół szklanki cukru, szczypta soli dokładnie wyrabiamy na ciasto, odstawiamy na pół godziny, a jeszcze lepiej — chłodziemy w lodówce. Wakuujemy dosyć grubo na posypaną makią stolnicą. Wykładamy na wyłożonej tłuszczem brzytany i pieczemy 15 minut w średnio ogrzanym piekarniku. Wycinujemy, pokrywamy dowolnymi owocami jak truskawki, maliny, połówki śliwek, a nawet ciwiarki jabłek albo gruszek. Pieczemy jeszcze 15 minut aż owoce puszcza sok. Podajemy na ciepło, pokrajane w spore kwadraty, suto posypane cukrem-pudrem. Można na każdy kwadracik położyć łyżeczkę kremu z bitej śmietany.

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER

Estágo Hospitalar de 4 años nos Estados Unidos. — Cursos de Especialización na New York Polyclinic Medical and Hospital. — Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 24-8494 — 14.º andar — conjunto, 1411 — Edifício Barão do Rio Branco. — Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 262-1763 80.000 — CURITIBA — PARANÁ

Dentysty:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK

Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL H O R A R I O : Das 15.00 às 19.00 horas M Ó W I S I E P O L S K U ! — FACIL ESTACIONAMENTO —

Szpitaly:

DOENÇAS DAS MAMAS — (Senografia - Termografia) PREVENÇÃO DO CANCER GINECOLÓGICO DR. CLAUDIO FACIORNIK EXAMES COM HORA MARCADA - Fone: 232-3232 CASA DE SAÚDE FACIORNIK PARTOS — OPERAÇÕES 80.000 Curitiba — Rua Lourenço Pinto, 83 — Paraná

Adwokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze ląd. Pça. Pres. Getúlio Vargas, 68 Tel.: 282-0868 — São José dos Pinhais — PARANÁ

DR EDWARD ŻELAK Zastępca sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze. Rua Emiliano Pernetta, 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Eqc. Pça. Zacarias), Edif. Invenio Fone: 222-0278 — CURITIBA.

FELIKS GOLAS

Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos, declarações do imposto de renda. Serviços de contabilidade em geral! Rua Cândido Lopes, 205 — 5.º andar — conjunto 54 80.000 CURITIBA — Fone: 224-5813 — Paraná

Fumos - govano - tleté - amarelino - mineiro - 1.000 palhas para cigarros - Cr\$ 168,00 - 200 charutos - Cr\$ 225,00 - Consertos - Afiação - Gás - Liquefidos - Eletrodomésticos - Correntes - Afogadores - Ouro para dentistas - Fumos de importação - Rapé - Bombas para perfumaria - Fincels - Pirex para fôrnicas - Sulfato de cobre - Cigarros de papel - Bombas para chimarrão de prata e ouro - Máquinas para corte de carne 8, 10, 22, 32, 42 e peças - Máquinas para macerar - Molinhos para cereais - Garrafas térmicas - Rolhas protelásticas - Tamancos - Aparelhos para tampar garrafas e litros e de cereais.

A LIBERTY FLORECKI

Rua Saldanha Marinho, 148

Udziela się lekcyj POLSKIEGO I ANGIELSKIEGO

rano, po południu i wieczorem Telefon: 223-4702

Rua Desembargador Motta, 2491 apt 64 bloco H — fundos 80.000 — CURITIBA — PARANÁ

NASZA SKRZYNECZKA

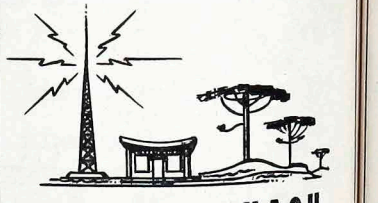
Pani Janino! „Prawda i Dobro nie są gлина...” Wspaniale! Krzyczy Pani na dachach, przypomina ludziom co jest podłożem życia człowieka, a co ludzie usiłują zapomnieć. VERDADE — AMOR — CORAGEM!

Wszyscy którzy mnie odwołują widzą ja; chcą by im został w krew. Kończy to spotkanie „pokrewnych dusz”. Szczęść Boże! Drogі Przyjacielu!

To „krzyczenie o Prawdę na dachu” — jak to Pan zbawca określa — powoduje nam duże problemy; ludzkość zapomniała, a lepiąca w materializmie nie chce mieć nic wspólnego a prawdę, i do regulaminem iście chrześcijańskim. Ot, każdy układa gzyms i do nasyca Przekazania Boże jak mu dogodnie, a na potrzeby człowieka go bębnie w nową zainstaluje na wszystkie guziki. Co może najbardziej wprowadza z równowagi — to piękna mowa o miłości, im; dochodzi do przekonania, że miłosterdzie w teorii, miłosterdzie w życiu. Niektórzy twierdzą, że jest głos w teorii, miłosterdzie w życiu. Wiem, że jesteśmy mniejszością Abrahamowa, jak przecież wyraził się Dom Helder Camara, ale to mniejszość to nie trzęsawiska, która burze uginają ale nie zalamują — prawda?

Bardzo przepraszam za tak długą zwłokę z odpowiedzią, prześlizgnęła się na mnie taka moc problemów że... za przebiegiem nie udało mi się. Dzieki Bogu na razie po burzy nastąpił pokój. Listy jutro przyszyję do drogiego Przyjaciela.

Serdecznie dziękuję za pamięć i czekam na ponowne spotkanie listowne. Janina M. Urban — Curitiba — Paraná — Rua Brig. Franco, 51

RÁDIO IGUAÇU DA FUNDAÇÃO SÃO VICENTE DE PAULO ZYE — 348 — 1590 kHz Boa música, Clube dos Sócios, Terço às 15.00 horas. Hora polonesa aos domingos das 14.00 às 15.00 horas. Horários especiais, Anúncios — Avisos e Recados para Amigos. Rua Dr. João Szymanski, 70 83.700 — Araucária - PR — Fone: C. N. 041-842-1130

Saiba como estão se organizando os Trabalhadores Rurais

Trancemos aqui uma notícia publicada pelo Jornal "O Estado do Paraná" (dia 18-10-79) a qual é de interesse dos trabalhadores rurais e que, talvez, não tiveram oportunidade de lê-la.

Representantes da Federação dos Trabalhadores Rurais do Estado do Paraná — Fetaep e dos sindicatos rurais da região de Grandes Rios — uma das nove microregiões do Paraná — reunem-se hoje naquela cidade para discutir os itens do primeiro acordo salarial para os trabalhadores rurais do Estado. Idênticas reuniões já foram realizadas em três microregiões e a Fetaep acredita que até 10 de novembro será realizado um encontro entre os presidentes de todos os sindicatos rurais paranaenses, seus advogados e a federação.

Cerca de 150 sindicatos rurais estão sendo mobilizados para este acordo salarial, que beneficiará em torno de 800 mil boiões-frias, além de 300 a 400 mil associados permanentes aos sindicatos. Conforme Augustinho Bukowski, vice-presidente da Fetaep, "no caso de precisar ir à greve, será possível haver uma mobilização da classe em todo o Paraná". Este será o primeiro dissídio, caso não haja acordo, envolvendo trabalhadores rurais, em toda a história do Paraná.

Atualmente, só os trabalhadores rurais de Telemaco Borba realizam acordos anuais para a fixação de salários. Isto já vem ocorrendo há sete anos. O acordo pretendido deverá ser negociado de primeiro a 30 de novembro pelos sindicatos. Nos municípios onde não existe sindicato, a Fetaep se encarregará de instaurar a negociação. A data-base para novos reajustes, a ser estabelecida para 1.º de fevereiro, é um dos aspectos mais importantes da negociação, que pretende um aumento de 70 por cento nos salários.

OUTROS ITENS

No total, são 27 os itens que deverão constar do acordo: salário para a categoria no valor de quatro mil cruzeiros; alimentação gratuita aos trabalhadores volantes; fornecimento gratuito da moradia aos trabalhadores rurais e, quando isto não ocorrer, o empregador deverá pagar um adicional de 20 por cento calculado sobre o salário do empregado; fornecimento de terra (área mínima de um hectare) próxima à habitação do empregado para que este possa explorar culturas e criar animais para sua subsistência e da família; remuneração com 50 por cento de acréscimo nas horas extras ou noturnas; pagamento em dobro das horas trabalhadas aos domingos e feriados que não forem compensados em outro dia de serviço; consideração como trabalho o tempo que transcorre no transporte do empregado até o local de serviço, independentemente de quem transporta; salário igual para empregado admitido no lugar de outro demitido sem justa causa; salários integrais quando os trabalhadores estiverem nos locais de trabalho, mesmo nos dias em que não houver trabalho por motivos climáticos; fornecimento, no ato de pagamento dos salários, cópia do comprovante de quitação, contendo a discriminação das importâncias pagas e descontos efetuados, identificação do empregado e empregador.

Fornecimento pelo empregador de ferramentas de trabalho e vestimenta adequada, além de equipamento de proteção contra acidentes; transporte gratuito aos empregados, com todas as condições de segurança, inclusive proibindo carregar ferramentas de trabalho; insalubridade em grau máximo, ou seja, um adicional de 40 por cento calculado sobre o salário mínimo a todos os trabalhadores que exercem atividades com defensivos agrícolas; estabilidade de 90 dias no emprego ao trabalhador que recebe alta médica após qualquer enfermidade, a fim de evitar que uma demissão intempestiva venha afetar a sua saúde e condições de vida de sua família; estabilidade provisória à gestante até 60 dias após o término do período de afastamento; reconhecimento, por parte dos empregadores, de atestados médicos e odontológicos, passados por facultativos que tenham convênio com instituições da Previdência Social ou médicos particulares do sindicato; assegurar ao trabalhador, dispensado antes de um ano de trabalho, sem justa causa, o direito de receber férias proporcionais, além de uma indenização correspondente a um doze meses por mês ou fração superior a 14 dias.

Assegurar que fazendas que empregam um mínimo de 30 trabalhadores mantenham uma escola de alfabetização com frequência dos filhos; o empregador, sem justa causa, não poderá dispensar empregado designado para exercer a representação de delegado sindical; assegurar o desconto de uma taxa de reversão (taxa assistencial) no valor de 100 cruzeiros "per capita" aos cofres da entidade de classe profissional, de todos os trabalhadores da categoria beneficiados pela convenção ou dissídio, sindicalizados ou não. O acordo deverá estabelecer ainda que o desconto de qualquer importância devida a entidade sindical e não recolhida pelo empregador implicará em multa no valor de um salário mínimo da categoria. Deverá estabelecer ainda que o não cumprimento de qualquer uma das cláusulas implicará em multa no valor de dois salários mínimos da categoria, e que o empregador rural deverá contratar seguros pessoais aos trabalhadores.

ANO INTERNACIONAL DA CRIANÇA

Janusz Korczak - patrono das crianças

Janusz Korczak

Foi criada em Varsóvia a Associação Internacional Janusz Korczak, o notável médico-pediatra, ativista, jornalista e escritor, que dedicou toda a sua vida (1878 - 1942) às crianças. Por proposição da Polónia, pátria de Korczak, os membros-fundadores da Associação decidiram criar o Comité Social Internacional da Construção do Centro de Korczak como centro científico e de assistência educacional, que terá por finalidade as investigações e trabalho em favor das crianças de todo o mundo.

Iniciadas em 1977, as comemorações do centésimo aniversário de nascimento de J. Korczak (cujo verdadeiro nome era Henryk Goldsmid) tornaram-se em todo o mundo contemporâneo uma manifestação em favor da luta pelo direito da criança ao amor, à estima e felicidade. Por esses valores lutou Korczak e seus manifestos originaram o Ano Internacional da Criança, declarado pela ONU. Deste ponto de vista nos é permitido considerar Korczak como patrono espiritual do Ano da Criança, enquanto a larga repercussão do seu aniversário de nascimento constituiu uma das premissas para proclamação do ano corrente como o Ano Internacional da Criança.

Suas idéias pedagógicas Korczak apresentou em duas fundamentais obras teóricas: "Como amar a criança" e "O direito da criança à felicidade" tendo também publicado diversos outros livros para a infância. As idéias sociais e concepções pedagógicas de Korczak visavam assegurar a todas as crianças — independentemente da cor da pele, raça, religião e posição social — o pleno desenvolvimento físico, intelectual e emocional, como também uma infância alegre, compreensão e amor por parte dos adultos e oportunidades iguais de existência.

O ideal supremo da pedagogia de Korczak era a bondade e a dedicação às crianças. Para elas, Korczak renunciou praticamente de sua vida pessoal, dedicando-se sem reservas à manutenção de dois orfanatos, nos quais aplicava suas concepções teóricas.

Durante a ocupação nazista da Polónia, foi transportado junto com seus pupilos para o campo de concentração de Treblinka. O movimento armado clandestino polonês preparou-lhe a fuga mas Korczak recusou-se categoricamente a aproveitar essa oportunidade. Permaneceu com as crianças até o fim, escolhendo a morte na câmara de gás junto com elas, fiel a seus nobres princípios altruísticos. (Nossa crônica "Janusz Korczak, o país dos orfãos" de 22-7-78). Com esse nobre gesto Korczak situou-se no pequeno círculo dos grandes personagens do mundo, ao lado de outro polonês, recentemente beatificado — o padre Maksymiliano Kolbe, que igualmente, e de modo espontâneo, escolheu a morte na câmara de gás, para salvar a vida de um outro homem, um chefe de família, Franciszek Gajowniczek.

A justiça e a atualidade das idéias pedagógicas de Korczak, assim como a homogeneidade moral dos princípios por ele proclamados,

fazem com que o patrimônio cultural desse grande pedagogo deva ser popularizado e aplicado na prática e desenvolvido criativamente. Esses propósitos tem em mira a Associação Internacional Korczak, enquanto que a realização prática e o desenvolvimento das idéias do grande educador justificam seja ele o patrono do Centro, cuja pedra fundamental já foi colocada.

A sede da entidade situar-se-á num dos mais belos e saudáveis recantos periféricos de Varsóvia. Abrangerá várias centenas de hectares. Os detalhes do programa e do projeto do Centro estão sendo discutidos por especialistas em conclaves internacionais. A primeira reunião teve lugar em Paris durante os Dias de Korczak, organizada sob o patrocínio da UNESCO. Segundo a proposição inicial, o Centro será composto por um conjunto de creches, asilos, escolas, internatos, dependências culturais e instalações desportivas e recreativas. Haverá também um Instituto de Pes-

quisas Científicas. As crianças, professores, educadores do Centro serão procedentes de diferentes países. Korczak lembrava em sua altruística campanha que o bem a que a criança tem direito é um valor que se situa além das nações e dos Estados, porquanto a fome, a negligência a falta de amor e carinho, são sentidos por todas as crianças, indistintamente.

O Comité Fundador da Associação Internacional de Korczak e o Comité Social Internacional da Construção do Centro, declaram em conjunto a convicção de que toda a pessoa que visa o bem das crianças poderá contribuir a seu modo para a difusão e bom êxito das idéias de Korczak, e da eficaz realização desse importante empreendimento internacional, que será o Centro Janusz Korczak de Varsóvia.

(Da Agência Polonesa INTERPRESS)

Thadeu Kru

PADRE BRONISLAU 40 anos de Sacerdócio

PADRE BRONISLAU BAUER

a sua libertação, trabalhou na Pastoral dos Refugiados na Alemanha. Chegou ao Brasil em 1950 onde trabalhou em várias paróquias e exerceu diversos cargos como o de Vice-Visitador em 1966 a 1969.

Em 1952, assumiu a direção do Jornal "Lud" onde implantou uma organização prática no controle das assinaturas deste jornal. Iniciou também a remodelação do parque gráfico da Gráfica Vicentina Ltda., diminuindo o custo operacional e aumentando a produção.

Em meados de 1953, exerceu o trabalho pastoral em paróquias, retornando à função anterior em princípios de 1957. Deu continuidade à renovação da Gráfica, promovendo a qualificação profissional do quadro funcional e adquirindo a primeira impressora automática. Em 1959, passou o cargo ao Pe. Félix Stefanowicz.

Atualmente, o Pe. Bronislaw trabalha como Vigário na Paróquia de São João Batista, em Contenda - Paraná.

Ao Padre Bronislaw Bauer as felicitações da Direção e Equipe de Redação do Jornal "Lud". Parabéns!

O Padre BRONISLAU BAUER, da Congregação da Missão, completou, no último dia 28 de outubro, quarenta anos de vida sacerdotal, sendo a maioria deles dedicados ao povo brasileiro.

Nascido em 1914, em Cracóvia (Polónia) o padre Bronislaw foi ordenado sacerdote aos 28 de outubro de 1939.

No início da ocupação da Polónia pelo nazismo, o Pe. Bauer foi preso e levado aos campos de concentração e condenado a trabalhos forçados. Após

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
MENORES PREÇOS.

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133

Endereço Telegráfico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102

CURITIBA PARANA

FERRAGENS HAUER LTDA.

AGORA TAMBEM NA R. MATEUS LEME, PARA MELHOR SERVI-LO.

Ferragens - Ferramentas - Metais não-ferrosos

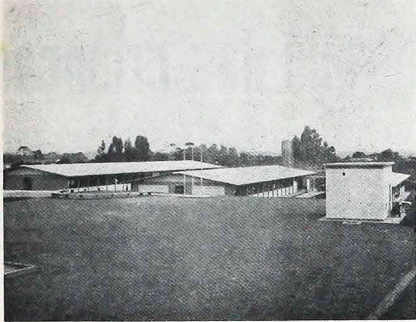
Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 - R. Mateus Leme, 705

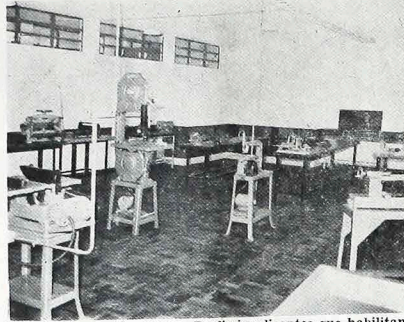
Fone: 222-8040

222-8285

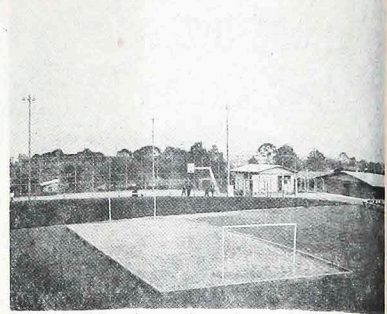
Inaugurado Colégio em homenagem ao Pe. Silvestre Kandora

Vista geral dos três pavimentos da Escola Pe. Silvestre Kandora, CM, situada no bairro de São Brás, em Curitiba, e que já se encontra em pleno funcionamento.

Esta Escola contém Cursos Profissionalizantes que habitam os alunos em diversos trabalhos e profissões.

Além dos pavimentos escolares, foram construídas cancha para a prática de diversos esportes e para o aprimoramento físico dos alunos.

QUEM FOI O PE. SILVESTRE?

O Padre Silvestre Kandora, pertencente à Congregação da Missão Província do Sul (Padres Vicentinos), nasceu a 31-12-1877, em Radzónkow (Silesia) — Polónia. Seu falecimento deu-se aos 2-9-1949 em Orleans — Curitiba — PR.

Em 1903, ordenou-se sacerdote, em Cracóvia, no Seminário da Congregação da Missão, que neste mesmo ano, tinha enviado os 4 primeiros missionários ao Brasil para darem assistência espiritual aos imigrantes poloneses do Sul do Brasil.

Em 1906, foi a vez do Pe. Silvestre Kandora, padre jovem, cheio de entusiasmo, de ideal e de dinamismo, embarcar, atravessar o Atlântico e atracar no porto de Paranaguá. Chegando a Curitiba, dedicou-se logo, sem dificuldades, no atendimento aos imigrantes poloneses, dispostos nos diversos rincões do Paraná, Santa Catarina e Rio Grande do Sul, a procura da liberdade, da terra e do pão.

Pe. Silvestre Kandora trabalhou em Prudentópolis, Abranches, Rio Claro do Sul, junto aos colonos sem distinção de raça, cor, credo procurando promovê-los no aperfeiçoamento espiritual e moral, no desenvolvimento da cultura e educação, sobretudo no amor e dedicação à sua nova Pátria que os adotou, e nas técnicas da lavoura.

De 1929 a 1949, Pe. Silvestre Kandora foi pároco de Orleans. Aí foi o terreno propício para o desenvolvimento de suas aptidões: construção da Matriz de Santo Antônio de Pádua, poucos anos depois, a pintura da mesma; Fundação da Sociedade Agrícola para a promoção dos lavradores, importando sementes, adubos, e orientando nas técnicas novas e aperfeiçoadas.

Homem de uma cultura extraordinária, difundia a mesma no meio do povo simples, interessando-se sobremaneira pelas Escolas, já existentes, promovendo a construção de novas, como foi o caso do Colégio D. Pedro II, na colônia do mesmo nome; mantendo contactos e cursos para os professores, organizando Bibliotecas, como foi o caso da construção da Casa do Povo em Rio Claro do Sul (PR), com biblioteca e sociedade recreativa, divulgando livros, revistas, jornais nos dois idiomas: português e polones. Distinguiu-se, sobretudo, como grande e entusiasta incentivador, consentindo que os pais que enviassem os seus filhos para as Escolas e Colégios. Notável foi a sua constante preocupação pela música e

teatro: Instalou o órgão na Matriz de Orleans, harmonizando para as Escolas e Colégios de Orleans e D. Pedro II, fomentando corais e teatros.

Em Orleans, graças à sua iniciativa surgiu a Sociedade Agrícola, como fator de promoção dos lavradores, tornando-se o baluarte da cultura de cereais: trigo e centeio, e da criação do gado bovino e equino. Em seu tempo, a cidade de Curitiba, quase que em sua totalidade, era abastecida pelos produtos hortigranjeiros daquelas regiões.

Nos tempos da II guerra mundial, ele destacou-se como sendo o grande protetor das famílias radicadas em Nova Orleans e regiões circunvizinhas de Curitiba, principalmente no que se refere à alimentação e preservação dos bens de imigrantes poloneses, muitos deles recém chegados e em completo estado de penúria.

Mas, sem dúvida alguma, como o podem confirmar os mais antigos moradores de Orleans, Santo Inácio, Campy Comprido, São Braz e Dom Pedro II, o seu principal trabalho foi junto à Escola Santo Antônio de Orleans onde se encontra presente ministrando aulas de Religião e sendo orientador tanto dos mestres como dos alunos.

Espirito jovial, dotado de uma sincera cordialidade para com todos, espalhava alegria e inspirava confiança. Apesar dos problemas, foi um grande admirador da liberdade e do progresso, sendo o primeiro sacerdote em Curitiba, a ter seu automóvel, abrindo assim caminhos para a posteridade.

Homem de fé, fiel à sua vocação sacerdotal e missionária, desenvolveu altamente o seu dons na evangelização cristã de todos os seus fiéis nas diversas paróquias em que labutou.

Coração de ouro, de extraordinária bondade e hospitalidade, Pe. Silvestre Kandora contribuiu grandemente com a sua vida, seu exemplo, sua cultura e sua dedicação para o progresso do nosso Estado e da nossa Pátria, e mereceu a nossa admiração, nossa estima e nosso preito de gratidão.

Faleceu no dia 2 de setembro de 1949, em Curitiba.

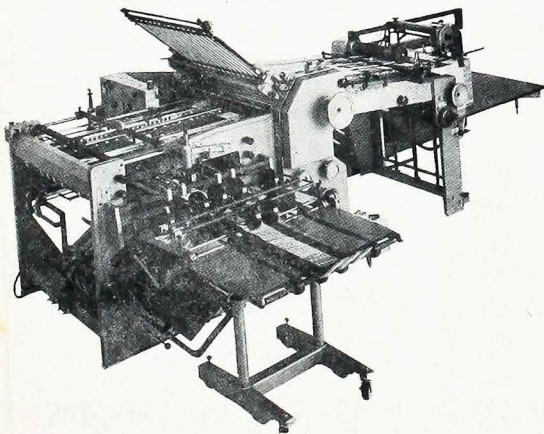
Acha-se sepultado no Cemitério de Orleans (Curitiba) no meio dos seus fiéis por quem dedicou a sua vida.

No último dia 16 de outubro, foi inaugurado solenemente o Colégio "PADRE SILVESTRE KANDORA" no bairro de São Brás — Curitiba

Estiveram presentes no ato da inauguração o Professor Mário Maia (representante do Secretário de Educação do Estado do Paraná), Dr. Guilherme Lacerda Braga Sobrinho (Diretor Superintendente da Fundepar), o Vereador José Gorski (a quem se deve o fato desta Escola vir a se chamar Pe. Silvestre Kandora — e a quem a Congregação da Missão agradece de todo coração), o Pe. Czeslau Rutkowski (Vigário de São Brás e que proferiu a Bênção deste Estabelecimento de Ensino), o Pe. Lourenço Biernaski (Provincial dos Padres Vicentinos), os Diretores(as) dos Estabelecimentos de Ensino vizinhos e assim como uma multidão de crianças, amigos e moradores do Bairro São Brás.

O Colégio "Pe. Silvestre Kandora" funcionará com curso profissionalizante e em dois turnos.

GRÁFICA VICENTINA adquire moderna máquina dobradeira

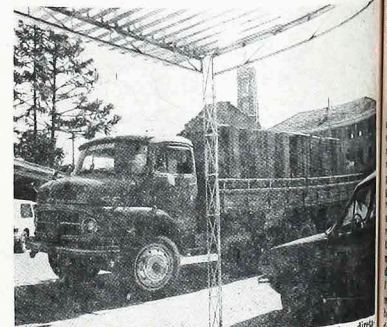

A MAQUINA DOBRADEIRA K78 — "STAHL"

A GRÁFICA VICENTINA LTDA., — EDITORA — VISANDO MODERNIZAR O SEU PARQUE GRÁFICO ADQUIRIU, NESTE MÊS DE OUTUBRO, UMA MÁQUINA DOBRADEIRA K 78 — MARCA STAHL — TOTALMENTE AUTOMÁTICA. ELA FOI FABRICADA NO BRASIL MAS SOB A ORIENTAÇÃO DA PRÓPRIA FIRMA STAHL DA ALEMANHA.

A SUA CAPACIDADE É DE 10.000 DOBRAS DE FOLHAS (CADERNOS) POR HORA E, ALÉM DE DOBRAR, AINDA VINCA, SERRILHA E CORTA.

UM GRANDE PASSO, SEM DÚVIDA NENHUMA, PARA COM ISSO OFERECER PRODUTOS DE MELHOR QUALIDADE E TAMBÉM EM MENOS TEMPO.

No dia 18 de outubro, chegava à Gráfica Vicentina, diretamente de São Paulo, a nova máquina dobradeira, a segunda existente no Paraná.

Devido ao grande peso dos caixotes, foi necessário recorrer ao caminhão-guinchô para o descarregamento.